

III. EZBERLENECEK DUALAR, SURELER VE ANLAMLARI

1. Kâfirûn Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

Bulalım

Kâfirûn suresinin ana fikrini bulunuz.

Anlamı:

1. De ki: "Ey Kâfirler!"
2. "Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk edecek değilim."
3. "Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz."
4. "Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk etmem."
5. "Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz."
6. "Sizin dininiz size, benim dinim de banadır."

Sıra Bende

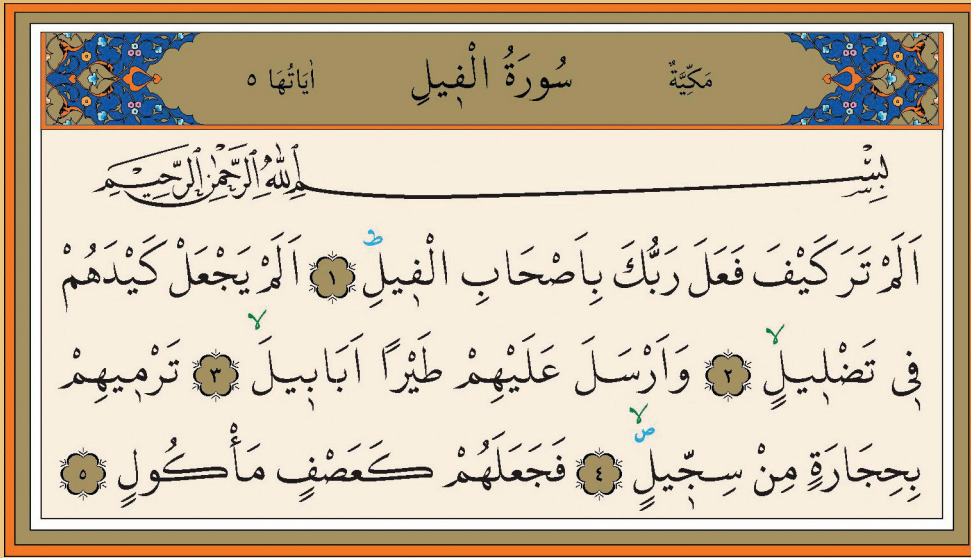
Kâfirûn suresinin ayetlerini, öğretmeninizin gösterdiği sıraya göre ezberden okuyunuz. Okurken özellikle medlerle ilgili tecvit kurallarına dikkat ediniz.

2. Fîl Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

Bulalım

Fîl suresinin ana fikrini bulunuz.

Anlamı:

1. Rabbinin, fil sahiplerine ne yaptığını görmedin mi?
2. Onların tuzaklarını boşa çıkarmadı mı?
- 3-5. Üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar atan sürü sürü kuşlar gönderdi. Nihayet onları yenilmiş ekin yaprakları haline getirdi.

Yüzünden Hatasız Okuyalım

Fîl suresini ezberlemeden önce, yüzünden hatasız bir şekilde öğretmeninize okuyunuz.

3. Kureyş Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

Bulalım

Kureyş suresinin ana fikrini bulunuz.

Anlamı:

1. Kureyş'i ısındırıp alıştırdığı;
2. Onları kışın (Yemen'e) ve yazın (Şam'a) yaptıkları yolculuğa ısındırıp alıştırdığı için,
- 3-4. Kureyş de, kendilerini besleyip açlıklarını gideren ve onları korkudan emin kılan bu evin (Kâbe'nin) Rabb'ine kulluk etsin.

Beyin Fırtınası Yapalım

Kureyş suresinde, insanların sahip olduğu nimetler hatırlatılmakta ve bunlara şükür için Allah'a kulluk etmeleri istenmektedir. Siz de günümüz insanının sahip olduğu nimetler ve bu nimetlere nasıl şükredeceği konusunda beyin fırtınası yapınız.

4. Mâûn Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

Açıklayalım

Mâûn suresinde iki insan karakterinin temel özellikleri verilmektedir. Bu özellikler nelerdir? Açıklayınız.

Anlamı:

1. Din (hesap ve ceza) gününü yalan sayanı gördün mü?
2. O, yetimi şiddetle itip kakar.
3. Yoksulu doyurmayı da teşvik etmez.
- 4-5. Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki onlar namazlarını ciddiye almazlar.
- 6-7. İbadetlerini gösteriş için yapar, hayra da engel olurlar.

Koro Çalışması Yapalım

Mâûn suresini CD, kaset veya öğretmeni-
nizden birkaç defa dinleyiniz. Öğretmeninizden sonra
her bir ayeti, koro hâlinde okuyunuz.

ÜNİTEMİZİ DEĞERLENDİRELİM

A - Aşağıdaki tecvid kurallarını kontrol ederek doğru ya da yanlış olduğunu yanlarındaki kutulara işaretleyiniz.

		D	Y
فَانْظُرْ	kelimesinde ihfa vardır.		
مُؤْمِنِينَ	kelimesinde medd-i lîn vardır.		
مِنْكُمْ	kelimesinde ihfa vardır.		

B - Kâfirûn suresinin mealini doğru şekilde sıralayıp ayet numarasını yanına yazınız.

- () “Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz.”
(1) De ki: “Ey Kâfirler!”
() “Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk edecek değilim.”
() “Sizin dininiz size, benim dinim de banadır.”
() “Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk etmem.”
() “Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz.”

C - Aşağıdaki tecvit kurallarını ve tanımlarını eşleştiniz.

İhfa

Tenvin veya sakin nundan sonra be (ب) harfi geldiğinde, nun (ن) sesinin mim (م) sesine çevrilerek okunmasıdır.

İzhar

Tenvin veya sakin nundan sonra, nun sesinin asıl mahrecinin gizlenerek okunmasıdır.

İklab

Tenvin veya sakin nundan sonra boğaz harflerinden biri geldiğinde nun sesinin açık bir şekilde okunmasıdır.

Medd-i Lîn

Med harfinden sonra kalıcı sükûn gelirse olur.

Medd-i Lâzım

Med harfinden sonra geçici sükûn gelirse olur.

Medd-i Ârız

Üstün harekeden sonra gelen cezimli vav ve cezimli ya harflerinden sonra sükûn gelirse olur.

D - Aşağıdaki surelerin anlamlarından yola çıkarak konularını karşılarına yazınız.

Kâfirûn Suresi

Fîl Suresi

Kureyş Suresi

Mâûn Suresi

SÖZLÜK

A

ahenk: Uyum, uyuşma, anlaşma.

arız: Sonradan olma, sonradan ortaya çıkma, geçici olan.

aşır: Bir dinî tören sırasında veya cemaatle namaz kılınıp dua edildikten sonra okunan Kur'an ayetleri.

ayet: Kur'an surelerini oluşturan kısımlardan her biri.

C

cezim: Harekesiz harfi gösteren işaret.

E-F-G

engin: Ucu bucağı görünmeyecek kadar geniş, çok geniş.

esaret: Kölelik, tutsaklık, esirlik.

esirgemek: Korumak, himaye etmek.

eyvan: Bir tarafı dışarıya açık olan oda, teras.

farz: İslam dininde, özür olmadıkça yapılması zorunlu, yapılmaması günah sayılan ibadet.

gaflet: Ne yaptığını bilmeme, dalgınlık. Bir şeyi bile bile terk etme.

garip: Yabancı, kimsesiz, tuhaf.

gasp: Bir şeyi zorla ve haksız bir şekilde sahibinin elinden alma.

gayb: Göz önünde olmayan, gözle görülmeyen, gizli olan, hazırda olmayan. Akıl ve duyular yoluyla hakkında bilgi edinilemeyen varlık alanı.

gunne: Genizden gelen ses.

H

hafi: Gizli, saklı.

harap: Bitkin, yorgun, perişan.

haşa: Dine aykırı görülen bir ihtimalden söz edilirken kullanılan bir söz.

hesap günü: Kıyamet.

hidayet: Doğru yol, hak yol, Müslümanlık yolu. Allah'ın, insanlara kendi yolunda gidebilecek akıl, düşünme, öğrenme, hatırlama gibi yetenekler vermesi ve insanların da bunları kullanarak doğru yolu bulması.

hüsran: Beklenen şeyin elde edilememesi yüzünden duyulan acı.

I-İ

iptida: Başlamak, bir işe girişmek.

idgam: Bir şeyi diğerine katmak.

ifa: Bir işi yapma, yerine getirme.

ihfa: Gizlemek.

ihtilas: Harekeyi zayıf sesle ve hızlıca okumak.

iklab: Çevirmek, dönüştürmek.

iktidar: Bir işi yapabilme gücü, Devlet yönetimini elinde bulundurma ve devlet gücünü kullanma yetkisi.

iman: Allah'ın varlığını, birliğini ve Hz. Peygamber'in Allah Teâlâ'dan getirdiği kesin hüküm ve bilgileri kalp ile tasdik etmek, tereddütsüz kabullenip teslim olmaktır.

inanç: Bir düşünceye gönülden bağlı bulunma.

inşa: Yapı kurma, yapı yapma, kurma.

irade: İsteme, dileme. Aklın düşünüp karar vermesi, yapılması veya yapılmaması eşit olan çeşitli davranışlardan birini beğenip tercih etmesi.

itaat: Boyun eğme, uyma, söz dinleme, emre uygun hareket etme, emre saygı gösterme.

K

kainat: Evren, dünya.

kerem: Ululuk, büyüklük, asalet, iyi, cömert, iyilik, cömertlik, af, bağış anlamlarına gelen kerem, dinî bir kavram olarak ihsan, lütuf, kolay ve rahat bir şekilde mali yardımda bulunma, karşılıksız yardım demektir. Cömert ve mert kişiye kerîm denir.

kıssa: Kendisinden ders alınması gereken olay, hikâye. Kur'an-ı Kerim'deki geçmiş peygamberler ve milletlerle ilgili ibretli ve tarihi olay(lar).

kibir: Kendini beğenme, başkalarından üstün tutma, büyüklenme, benlik, gurur.

kılavuz: Yol gösteren, rehber, herhangi bir alanda ve konuda bilgi veren, yol yöntem gösteren kitap.

L

lazım: Lüzumlu olan, gerekli, gereken.

lin: Yumuşak uzatma.

liyakat: Bir kimsenin, kendisine iş verilmeye uygunluk, yaraşırılık durumu, değer.

lütuf: Önem verilen, sayılan birinden gelen iyilik, yardım, ihsan, inayet, atıfet.

M-N

mabet: Özel bir konuda sevgi ve saygı ile bağlanmanın ortaya konduğu yer. İbadet edilen yer, tapınak, ibadethane. Her dinin kendine özgü mabetleri vardır. Yahudilerin mabetlerine havra ve sinagog, Hristiyanlarınkine kilise, Müslümanlarınkine ise cami veya mescit denir.

mağrur: Kurumlu, gururlu, kibirli, kendini beğenmiş.

mahfaza: İçinde değerli eşyaların saklandığı kutu, kılıf.

mahreç: Harflerin çıkış yerleri demektir. Harflerin çıkış yerleri, boğaz, dil ve dudaklar ile boğaz boşluğu ve genizdir.

melike: Kadın hükümdar.

misikin: Hiçbir şeyi bulunmayan, yiyeceği ve giyeceği için başkalarına muhtaç olan. Kendisini geçindirecek zenginliğe sahip olmayan.

mucize: İnsanın benzerini yapmaktan âciz kaldığı, alışılacelmiş şeylere aykırı olan, olağanüstü işler. Peygamberlerin kendilerine inanmayan insanlara peygamberliklerini ispat etmek amacıyla gösterdikleri olağanüstü olaylar.

mushaf: Kur'an-ı Kerim'in iki kapak arasına alınmış hâline verilen ad.

muttasıl: Bitişik, ayrı olmayan.

mümin: Allah'ın varlığını, birliğini ve Hz. Peygamber'in Allah Teâlâ'dan getirdiği kesin hüküm ve bilgileri kalp ile tasdik eden, tereddütsüz kabullenip teslim olan kimse. İnanan, iman eden, gönülden bağlanan, güven veren, güvene kavuşturan kimse. Allah katından peygamberleri aracılığı ile gelen her şeyi, tereddütsüz olarak doğrulayan ve kabul eden kişi.

müstağni: Elinde olanla yetinen, doygun.

müstesna: Benzerlerinden üstün olan, benzerleri az bulunan.

nankör: Kendisine yapılan iyiliğin değerini bilemeyen, iyiliğe kötülükle karşılık veren.

nice: Nasıl, çok, birçok, hayli, çok kere, ne, ne zaman, kaç, ne kadar, hangi, ne kadar, ne derece, ne vakta kadar.

niyaz etmek: Yalvarma, yakarma, istek, arzu, dua.

R

rabb: Allah. Yaratan ve yarattıklarını başıboş bırakmayıp terbiye eden. Rızık veren, bütün varlıkların ihtiyaçlarını karşılıksız olarak bol bol veren.

rahîm: Koruyan, acıyan, merhamet eden Allah. “Yaratmış olduğu bütün varlıklara karşılıksız rızık veren, yarattıklarını koruyan, esirgeyen, bağışlayan ve merhamet eden, ahirette ise sadece mümin kullarına şefkat edecek olan.” anlamında Allah’ın esma-i hüsnasından biri.

rahmân: Allah’ın özel isimlerindendir. Herkese, her canlıya merhamet eden anlamındadır.

S-Ş

sahabi: Hz. Muhammed ’i (s.a.v.) görmüş ve onun sohbetinde bulunmuş Müslümanlar. Hz. Muhammed’in arkadaşları.

salih amel: İyi, güzel, yararlı iş ve davranış. Dayanaklarını Kur’an-ı Kerim ve sünnetten alan, insanın imanını güçlendirmek için niyetli olarak yapılan tüm güzel davranışlar, inançlar, ibadetler ve insanlığın faydasına yapılan işler.

savm: İslam’ın beş temel şartından biri olarak sorumluluk çağına gelmiş olan Müslümanların ibadet niyetiyle imsak vaktinden itibaren, güneşin batışına kadar yemeden, içmeden uzaklaşmaları.

savma: İstenmeyen birini yanından uzaklaştırmak.

sure: Kur’an’ın yüz on dört bölümünden her biri.

sükunet: Durgunluk, dinginlik, sessizlik, huzur, rahat, dinme, yatışma.

şefaât: Birinden başkası adına ricada bulunma, aracı olma, kusurlarının bağışlanmasını dileme. İman eden salih bir müminin Allah’ın ve kullarının haklarını gözeterek müminlerin iyiliği için uğraşması, onları kötülüklerden ve zararlı şeylerden korumaya çalışması.

şehadet: Tanıklık, şahitlik, bir şeyin doğruluğuna inanma. Allah’tan başka tanrı olmadığına ve Hz. Muhammed’in onun kulu ve elçisi olduğuna inanma.

şirk: Denklik, ortaklık, ortak olma, eş koşma. Allah’a inanmakla birlikte başka varlıkları da tanrı kabul etme.

T

tasarruf: Bir şeyi istediği gibi kullanma yetkisi, kullanım.

teâlâ: Allah’ın yüceliğini belirtmek için isimlerinden hemen sonra bir sıfat gibi kullanılan “yüce olsun, ulu olsun.” anlamlarına gelen övgü sözü.

tevazu: Alçak gönüllü olma, kibirlenmeme, yumuşak huylu ve mütevazi olma.

Tevrat: Dört büyük kitaptan ilki olan ve Hz. Musa’ya gönderilen ilahî kitap.

tespih: Allah’ı zatında, sıfatlarında, fiillerinde ve isimlerinde her türlü eksiklikten uzak tutma. “SübhaneAllah” sözünü söyleme. Allah’ı her türlü eksik ve yanlış anlayıştan uzak tutmak, kutsamak.

tevhit: Allah'ın birliğine inanma, bir sayma, bir olarak bakma.

tilavet: Kur'an'ı güzel ve sesli olarak usulünce okuma.

U-Ü-V-Z

vaat: Bir işi yerine getirmek için verilen söz.

vesile: Kendisiyle herhangi bir amaca ulaşılan ve yakınlık sağlanan şey, araç, vasıta. İnsanı Allah'a yakınlaştıran ve onun Allah katında güzel bir konum edinmesini sağlayan doğru inanç, ibadet, ahlak, ilim ve Hz. Peygamber'in sünneti.

vesvese: Fısıltı, gizlice konuşma, şüphe, kuruntu, işkil. Şeytanın aldatması veya kötü insanların etkisiyle kalbe gelen şeytani düşünce, iç karışıklığı.

Zebur: Tanrı tarafından Hz. Davud'a gönderilen kutsal kitap.

zorba: Gücüne güvenerek hükmü altında bulunanlara söz hakkı ve davranış özgürlüğü tanımayan (kimse).

KAYNAKÇA

- Aliyyül Kârî, **Fıkh-ı Ekber Şerhi**, (trc. Hüseyin S. Erdoğan), Hisar Yayınları, İstanbul, 2010.
- Altıkulaç, Tayyar, **Tecvîdu'l-Kur'an**, DİB, Ankara, 1981.
- Altuntaş, Halil-Şahin, Muzaffer, **Kur'an-ı Kerim Meali**, DİB Yayınları, Ankara, 2006.
- Ateş, Süleyman, **Kur'an-ı Kerim ve Yüce Meali**, Yeni Ufuklar Neşriyat, Ankara, 1980.
- Beyatlı, Yahya Kemal, **Kendi Gökkubbemiz**, İstanbul Fetih Cemiyeti Yayınları, İstanbul, 2007.
- Bilmen, Ömer Nasuhi, **Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Meali**, İpek Yayınları, İstanbul, 2001.
- Buharî, **el-Camiu's-Sahih**, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1992.
- Cerrahoğlu, İsmail, **Tefsir Usûlü**, TDV Yayınları, Ankara, 1991.
- Çetin, Abdurrahman, **Kur'an Okuma Esasları**, Emin Yayınları, Bursa, 2007.
- Çelik, Ömer, **Hakk'ın Daveti-Kur'an-ı Kerim Meali ve Tefsiri**, Erkam Yayınları, İstanbul 2013.
- Çollak, Fatih, **Asım Kıraatı**, Emek Matbaası, İstanbul, 1989.
- Diyanet İşleri Başkanlığı, **Diyanet İslam Ansiklopedisi (DİA)**, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 1998.
- Ebu Davud, **Sünen**, Çağrı Yayınları, İstanbul-Tunus, 1992.
- Ebu'l-Fidâ, Muhammed İzzet, **El-Vesâya'l-Aşera li hıfzı Kitâbillah**, Merkezu'l-Arabiyyü'l-Hadis, Kahire, 2005.
- İbn Mâce, Ebû Abdillal Muhammed ibn-i Yezîd, **Sünen-i İbn-i Mâce**, İstanbul, 1992.
- Karaçam, İsmail, **Kur'an-ı Kerim'in Okunma Kaideleri ve Faziletleri**, İFAV Yayınları, İstanbul, 1984.
- Karakılıç, Celaleddin, **Tecvid İlmi Kur'an-ı Kerim Okuma Kaideleri**, Ankara, 1977.
- Kerime, Ebu Zeyd, **Ahkâmü't-Tecvîd**, Dâru'l-İman, İskenderiye, 1998.
- Komisyon, **İmam Hatip Liselerinde Meslek Dersleri Öğretimi Nasıl Olmalı?**, DEM Yayınları, İstanbul, 2006.
- Komisyon, **İmam Hatip ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretim Programları**, MEB, Ankara, 2008.
- Komisyon, **Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsir**, DİB Yayınları, Ankara, 2006.
- Komisyon, **Dinî Kavramlar Sözlüğü**, DİB Yayınları, Ankara, 2006.
- Komisyon, **Benim Güzel Dinim**, Erkam Yayınları, İstanbul, 2010.
- Komisyon, **Dinî Terimler Sözlüğü**, MEB Yayınları, Ankara, 2009.
- Komisyon, **Kur'an-ı Kerim ve Açıklamalı Meali**, TDV Yayınları, Ankara, 2004.

- Komisyon, **Şamil İslam Ansiklopedisi**, Şamil Yayınları, İstanbul, 2000.
- Kutub, Seyyid, es-Sehhâr, A.Cûde, **Dînî Hikâyeler (trc. Arif Erkan)**, Sağlam Yayınevi, İstanbul, 1991.
- Malik, İbn Enes, **el-Muvatta'**, Tunus, 1992.
- Mevdudi, Ebu'l-A'la, **Tefhimü'l-Kur'an, (trc. Komisyon)**, İnsan Yayınları, İstanbul, 1991.
- Müslim, **el-Câmi'u's-Sahîh**, Çağrı Yay., İstanbul-Tunus, 1992.
- Nedvî, Ebu'l-Hasen Ali, **Kasasu'n-Nebiyî'n li'l-Etfâl**, el-Mektebetü'l-Hanîfiyyetü, İstanbul, 2004.
- Salman, Faruk; Yılmaz, Nazif; Morgül, Nihat, **Tecvîdli Kur'an-ı Kerim Elif-Bâ'sı**, Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2005.
- Sarı, Mehmet Ali, **Kur'an Dersleri**, Damla Yayınları, İstanbul, 1977.
- Sarı, Mehmet Ali, **Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Tekniği ve Kuralları**, Numune Matbaacılık, İstanbul, 1993.
- Tirmizi, **Sünen**, Çağrı Yayınları, İstanbul-Tunus, 1992.
- Topbaş, Osman Nuri, **Kur'an-ı Kerim'in Işığında Nebiler Silsilesi**, Erkam Yayınları, İstanbul, 2006.
- Türk Dil Kurumu, **Türkçe Sözlük**, TDK yayınları, Ankara, 2005.
- Ünlü, Demirhan-Aydoğan, İlyas, **Tecvid Bilgisi ve Kur'an-ı Kerim'in Kıraatı**, MEB Yayınları, Ankara, 1985.
- Türk Dil Kurumu, **Yazım Kılavuzu**, TDK yayınları, Ankara, 2012.
- Yazır, Elmalılı Muhammed Hamdi, **Hak Dinî Kur'ân Dili**, Eser Kitabevi, İstanbul, 1997.
- Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı, **Dini Kavramlar Sözlüğü**, <https://kurul.diyaret.gov.tr/SoruSor/DiniKavramlarSozlugu.aspx#.VIgjJDGsViY>.